

FIȘA DISCIPLINEI
(licență)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Stefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	ISTORIE ȘI GEOGRAFIE
Departamentul	Științe Umane și Social-Politice
Domeniul de studii	ASISTENȚĂ SOCIALĂ
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	Asistent social

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Asistența socială a persoanelor vârstnice				
Titularul activităților de curs	Lector univ. Dr. Carmen Ciornei				
Titularul activităților de seminar	Lector univ. Dr. Carmen Ciornei				
Anul de studiu	3	Semestrul	6	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei				
	DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				
Regimul disciplinei	Categorია de opționalitate a disciplinei:				
	DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	30
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	20
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	30
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	80
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	125
Numărul de credite	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	<ul style="list-style-type: none"> • Sociologie, • Psihologie socială aplicată, • Teorie și metodă în asistență socială, • Tehnici de comunicare Consiliere în asistență socială
------------	--

Competențe	• -
------------	-----

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului		• Participare la cel puțin 50% din cursuri
Desfășurare aplicații	Seminar	• Participare la cel puțin 70% din seminarii
	Laborator	•
	Proiect	•

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Competențe cognitive:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Să cunoască și să opereze cu noțiuni cum ar fi îmbătrânire, boală, patologie a vârstnicului, îngrijire. - Să cunoască și să opereze cu noțiuni cum ar fi drepturi ale persoanelor vârstnice, boli asociate patologiei vârstnicului, nevoi de îngrijire. - Să își însușească modalități, metode, tehnici de comunicare pentru toate categoriile de clienți cu care vine în contact un asistent social - Să integreze principii de comunicare asertivă, să identifice, să descifreze comportamentele persoanelor, grupurilor, să descifreze emoțiile acestora. - Să culeagă și să integreze informații referitoare la categoriile vârstnicilor vulnerabili, în scopul derulării mecanismelor de protecție socială în sprijinul acestora. <p>Competențe instrumental-aplicative:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Să își formeze deprinderi de asistare, consiliere, intervenție pentru persoanele vârstnice și pentru familiile acestora - Să sprijine accesarea drepturilor persoanelor vârstnice, care decurg din legislația specifică - Să comunice adecvat cu valorile profesionale specifice. - Să își formeze deprinderi de reprezentare a clienților <p>Competențe atitudinale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - capacitatea studenților de a identifica propriile bariere de comunicare, dileme, conflicte între valorile personale și valorile profesionale. - capacitatea de a accepta diferențele între indivizi, de valoriza persoanele vârstnice și de a colabora cu alte categorii profesionale în scopul susținerii și protecției persoanelor vârstnice.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Abordarea obiectivă și argumentată atât teoretic, cât și practic, a unor situații – problemă în vederea soluționării eficiente a acestora cu respectarea valorilor și principiilor specifice asistenței sociale. • Capacitatea de a comunica eficient, adaptat oricărui interlocutor, capacitatea de a comunica asertiv, de a dezvolta parteneriate și rețele profesionale în sprijinul persoanelor și grupurilor cu nevoi speciale.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> -formarea cunoștințelor necesare pentru abordarea corespunzătoare a persoanelor vârstnice - formarea deprinderilor necesare evaluării și intervenției persoanelor vârstnice cu probleme de sănătate - familiarizarea studenților cu noțiuni care țin de valorizarea persoanelor vârstnice, asistența socială acordată în virtutea drepturilor cetățenești
-----------------------------------	---

	- cunoașterea mecanismelor legislative de protecție a persoanelor vârstnice și a instituțiilor responsabile în implementarea politicilor de protecție a persoanelor vârstnice și a familiilor acestora
	-formarea de deprinderi și abilități practice profesionale.

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Curs 1 – 2. Aspecte introductive privind imbatranirea; îmbătrânirea demografică.	4	prelegere, expunere, curs interactiv;	
Curs 3 – 4 Teorii sociologice despre batranete. Teorii biologice despre imbatranire.	4	prelegere, expunere, curs interactiv.	
Curs 5 – 6 Politici sociale de sănătate. Starea de sanatate si bolile cronice la varstnici Aspecte de ordin legislativ privind protejarea persoanelor vârstnice. Sisteme de îngrijire a sănătății, bolii și dizabilității	4	prelegere, expunere, curs interactiv.	
Curs 7 – 8 Aspecte psihologice ale îmbătrânirii	4	prelegere, expunere, curs interactiv.	
Curs 9 – 10. Vârstnicul în context social	4	prelegere, expunere, curs interactiv.	
Curs 11 – 12 Principii de incluziune socială pentru persoane vârstnice Susținerea și intervenția în familiile care au în îngrijire o persoană vârstnică	4	prelegere, expunere, curs interactiv.	
Curs 13 – 14 Instituții publice implicate și responsabile în ceea ce privește protecția persoanelor vârstnice. Organizații ne guvernamentale implicate și responsabile în ceea ce privește protecția persoanelor vârstnice.	4	prelegere, expunere, curs interactiv.	
Bibliografie			
<ul style="list-style-type: none"> • Albu, A et all (2001) <i>Asistența în familie a persoanei cu deficiență funcțională</i>, Iași, Polirom • Athanasiu A., (1998) <i>Tratat de psihologiei medicală</i>, București, Editura Oscar Print • Bucur, Venera, Maciovan, Adina, (2003), <i>Probleme ale vârstei a treia</i>, în Neamțu, G., (coord.), <i>Tratat de asistență socială</i>, Ed. Polirom, Iași • Ciornei Carmen, <i>Reintegrarea în activitate a unei persoane cu deficiență vizuală gravă – studiu de caz din perspectivă ecologică</i>, lucrare publicată în colecția <i>România socială</i>, drumul schimbărilor și al integrării europene. Conferința anuală a Asociației Române de promovare a 			

- Asistenței Sociale, 2004.
- Ciornei Carmen, Autoservirea, o perspectivă medico-socială, în colecția România Socială, drumul schimbării și al integrării europene, vol I.Coord Petru Iluț, Laura Nistor, Traian Rotariu, 2005.
 - Ciornei Carmen, Neamțu Nicoleta, Unde sunt resursele unei tinere care și-a pierdut capacitatea de muncă? În sine și în propria familie , în Neamțu Nicoleta (coordonator), Procese de asistență socială centrate pe individ, familie și grup. Studii de caz, Editura ACCENT, Cluj-Napoca, 2012 pag. 116 – 129
 - Ciornei Carmen, Un învingător. S-a învins pe sine, în Neamțu Nicoleta (coordonator), Procese de asistență socială centrate pe individ, familie și grup. Studii de caz, Editura ACCENT, Cluj-Napoca, 2012, pag 143 - 153
 - Dumitrașcu, H., coord, (2012) *Consilierea în asistență socială*, Iași, Polirom.
 - Fontaine, Roger, (2008), Psihologia îmbătrânirii, Polirom, Iași, Gârlean-Șoitu, Daniela T. , Varsta a treia, Iași: Institutul European, 2006;
 - Gal, Denizia, (2001), Dezvoltarea umană și îmbătrânirea, Cluj-Napoca, Presa Universitara Clujeana
 - Gal, Denizia, (2001), Vine o zi – Eseuri pe teme gerontologice, Cluj-Napoca, Presa Universitara Clujeana
 - Ghidrai, Olimpia, Geriatrie și gerontologie, Cluj-Napoca: Casa Cărtii de Știință 2002;
 - Jeican R., (1999) Psihiatrie pentru medicii de familie, Cluj napoca, editura Dacia
 - Krogsurd K., (2006), *Practica asistenței sociale*, Iași, Polirom.
 - Gherguț, A., (2006) Psihopedagogia persoanelor cu cerințe educative speciale, Iași, Polirom
 - Neamțu Nicoleta și Ciornei Carmen (1998) „Consecințe ale inegalității sociale în cazul persoanelor cu dizabilități” în Revista de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă, vol 4 – Serie nouă, Nr 2 – 1998, pp 59 – 62, București, Asociația Medicală Română și Societatea Română de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă
 - Neamțu Nicoleta și Ciornei Carmen (2001), Practica asistenței sociale: competențe specifice, Cluj Napoca, Editura Pro Vita
 - Nechita, Marius, O abordare conceptuală integrată privind vârstnicii, Baia-Marie: Editura Universitatii de Nord, 2009;
 - Rădulescu, S.M. (2002) Sociologia sănătății și a bolii, București, Editura Nemira
 - Rășcanu, R., (1997) Psihologie medicală și asistență socială, București, Societatea Știință și tehnică
 - Rebeleanu-Bereczki, A., Politicile în domeniul sănătății în contextul reformei sociale din România, Cluj Napoca, Presa universitară clujeană.
 - Sandu, A., (2013) *Asistența socială aplicată, tehnici de cercetare și modele de intervenție*, Iași, Lumen.
 - Sandu, A., (2010) *Tehnici de asistență socială*, Iași, Lumen.
 - Neamțu G., coord. (2003) *Tratat de asistență socială*, Iași: Polirom.
 - Neamțu G., coord. (2016) *Enciclopedia asistenței sociale*, Iași: Polirom
 - LEGE nr. [17 din 9 martie 2000](#)^{*} privind asistența socială a persoanelor vârstnice – Republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 11 iulie 2006
 - HOTĂRÂRE nr. 886 din 5 octombrie 2000 pentru aprobarea Grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice, Publicată în Monitorul Oficial cu numărul 507 din data de 16 octombrie 2000
 - LEGEA nr. 263 din 16 decembrie 2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 852 din data de 20 decembrie 2010 cu modificările și completările ulterioare.
 - LEGEA nr. 95 din 14 aprilie 2006 privind reforma în domeniul sănătății - republicată^{*} în

<p>Monitorul Oficial cu numărul 652 din data de 28 august 2015, cu modificările și completările ulterioare</p> <ul style="list-style-type: none"> • LEGEA nr. 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap – republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.006 din 18 decembrie 2006, modificată prin Legea nr. 241/2007 pentru abrogarea unor reglementări prin care sunt acordate scutiri sau exonerări de la plata taxelor vamale ale unor bunuri, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 496 din 24 iulie 2007. • LEGEA nr. 487 din 11 iulie 2002 a sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice *) – Republicată în Monitorul Oficial cu numărul 652 din data de 13 septembrie 2012
<p>Bibliografie minimală</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bucur, Venera, Maciovan, Adina, (2003), Probleme ale vârstei a treia, în Neamțu, G., (coord.), <i>Tratat de asistență socială</i>, Ed. Polirom, Iași • Dumitrașcu, H., coord, (2012) <i>Consilierea în asistență socială</i>, Iași, Polirom. • Fontaine, Roger, (2008), <i>Psihologia îmbătrânirii</i>, Polirom, Iași, Gârlean-Șoitu, Daniela T. , <i>Varsta a treia</i>, Iași: Institutul European, 2006; • Gal, Denizia, (2001), <i>Dezvoltarea umană și îmbătrânirea</i>, Cluj-Napoca, Presa Universitara Clujeana • Gal, Denizia, (2001), <i>Vine o zi – Eseuri pe teme gerontologice</i>, Cluj-Napoca, Presa Universitara Clujeana • Ghidrai, Olimpia, <i>Geriatric și gerontologie</i>, Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință 2002; • Neamțu Nicoleta și Ciornei Carmen (2001), <i>Practica asistenței sociale: competențe specifice</i>, Cluj Napoca, Editura Pro Vita • Nechita, Marius, <i>O abordare conceptuală integrată privind vârstnicii</i>, Baia-Marie: Editura Universitatii de Nord, 2009; • Neamțu G., coord. (2003) <i>Tratat de asistență socială</i>, Iași: Polirom. • Neamțu G., coord. (2016) <i>Enciclopedia asistenței sociale</i>, Iași: Polirom • LEGE nr. 17 din 9 martie 2000*) privind asistența socială a persoanelor vârstnice – Republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 11 iulie 2006 • HOTĂRÂRE nr. 886 din 5 octombrie 2000 pentru aprobarea Grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice, Publicată în Monitorul Oficial cu numărul 507 din data de 16 octombrie 2000 • LEGEA nr. 263 din 16 decembrie 2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 852 din data de 20 decembrie 2010 cu modificările și completările ulterioare. • LEGEA nr. 95 din 14 aprilie 2006 privind reforma în domeniul sănătății - republicată*) în Monitorul Oficial cu numărul 652 din data de 28 august 2015, cu modificările și completările ulterioare • LEGEA nr. 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap – republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.006 din 18 decembrie 2006, modificată prin Legea nr. 241/2007 pentru abrogarea unor reglementări prin care sunt acordate scutiri sau exonerări de la plata taxelor vamale ale unor bunuri, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 496 din 24 iulie 2007. • LEGEA nr. 487 din 11 iulie 2002 a sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice *) – Republicată în Monitorul Oficial cu numărul 652 din data de 13 septembrie 2012 •

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
---	---------	-------------------	------------

Regulament privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii

Seminar 1 – 2. Aspecte introductive privind imbatranirea; îmbătrânirea demografică.	2	expunerea, dezbateră, jocuri de rol, studiul de caz	
Seminar 3 – 4 Teorii sociologice despre batranete. Explicații Teorii biologice despre imbatranire. Explicații	2	expunerea, dezbateră, jocuri de rol, studiul de caz	
Seminar 5 – 6 Politici sociale de sănătate. Starea de sanatate si bolile cronice la varstnici. Exemplificări	2	expunerea, dezbateră, jocuri de rol, studiul de caz	
Seminar 7 – 8 Aspecte psihologice ale îmbătrânirii. Explicații	2	expunerea, dezbateră, jocuri de rol, studiul de caz	
Seminar 9 – 10. Vârșnicul în context social. Roluri. Valorizarea vâșnicului. Exeplme de succes	2	expunerea, dezbateră, jocuri de rol, studiul de caz	
Seminar 11 – 12 Principii de incluziune socială pentru persoane vâșnice. Exemple. Susținerea și intervenția în familiile care au în îngrijire o persoană vâșnică. Modele de intervenție	2	expunerea, dezbateră, jocuri de rol, studiul de caz	
Seminar 13 – 14 Instituții publice implicate și responsabile în ceea ce privește protecția persoanelor vâșnice. Exemple. Organizații neguvernamentale implicate și responsabile în ceea ce privește protecția persoanelor vâșnice. Exemple.	2	expunerea, dezbateră, jocuri de rol, studiul de caz	
<ul style="list-style-type: none"> • aferentă celei de la curs 			
Bibliografie minimală			
<ul style="list-style-type: none"> • aferentă celei de la curs 			

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

<ul style="list-style-type: none"> • Studenții sunt pregătiți pentru a înțelege specificul evaluării și intervenției sociale pentru indivizi cu dizabilitate și boală precum și pentru familiile care au în îngrijire o persoană cu dizabilitate. Studenții vor fi, de asemenea, pregătiți să cunoască și să ofere informații referitoare la drepturile persoanelor cu dizabilități precum și despre instituțiile implementatoare de politici sociale privind dizabilitatea.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
----------------	----------------------	--------------------	-------------------------

Regulament privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii

Curs	instrumentele de evaluare formativă (pe parcurs): evaluarea participării și implicării în cursul interactiv	E	50%
Seminar	evaluarea participării active în cadrul seminariilor, prezentarea de teme/referate/eseuri	E	50%
Laborator	-		
Proiect			
Standard minim de performanță			
<p>Standarde minime pentru nota 5: însușirea principalelor noțiuni, idei, concepte. Standarde pentru nota 10: însușirea principalelor noțiuni, idei, concepte, înțelegerea principiilor de comunicare, consiliere; stăpânirea unui limbaj de specialitate. Prezentarea unui studiu de caz ce vizează evaluarea și intervenția pentru o persoană cu dizabilitate sau o familie care are în îngrijire o persoană cu deficiență.</p>			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
20.09.2021	Lector univ. dr. Carmen Ciornei	Lector univ. dr. Carmen Ciornei
Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament	
27.09.2021	Lector dr. Marcela ȘLUSARCIUC	
Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului	
27.09.2021	Conf. univ. dr. Florin PINTESCU	

